

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Наукова бібліотека**

**Розвиток наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету:
теоретичні аспекти та практичний досвід**

*(Збірник матеріалів
X-ї науково-практичної конференції
30 серпня 2016 р.)*

Рівне 2016

УДК 0.27.7(477.81)
Р 64
ББК 78.347.571(4Укр)

Розвиток наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету: теоретичні аспекти та практичний досвід : зб. матеріалів Х-ї наук.-практ. конф., 30 серпня 2016р. / уклад. : С.Н. Грипич, Г.П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2016. - 57 с.

Відповідальний за випуск:

С. Н. Грипич - доцент,
директор наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

Укладачі:

С. Н. Грипич - доцент,
директор наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

Г. П. Семенюк – заступник
директора з наукової роботи
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

До збірника увійшли матеріали Х-ї науково-практичної конференції «Розвиток наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету: теоретичні аспекти та практичний досвід», в яких розглядаються різноманітні питання діяльності наукової бібліотеки, спрямовані на допомогу інформаційному забезпеченню освітнього, наукового, виховного та управлінського процесів РДГУ.

Ухвалено методичною радою
наукової бібліотеки РДГУ
Протокол №8
Від 15.09.2016р.

©Наукова бібліотека РДГУ
м.Рівне, вул. Платова, 31
33028
[http:// library.rshu.edu.ua/](http://library.rshu.edu.ua/)
library.rshu@gmail.com

УДК 027.7:004.738.1WWW

І.А. ГАВРИЛЮК

*зав. сектору
інформаційних технологій
та підтримки автоматизованої
комп'ютерної системи
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету*

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ НА ФОРМУВАННЯ КОНТЕНТУ WEB-САЙТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Резюме: У статті аналізуються інформаційні потреби віртуального користувача та формування контенту web-сайту наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету (<http://library.rshu.edu.ua/>).

Ключові слова: контент web-сайту, інформаційні потреби, віртуальний користувач.

Особливе місце в удосконаленні інформаційного забезпечення в рамках електронної бібліотеки займає діяльність, спрямована на підтримку віртуального спілкування університетської бібліотеки та її користувачів. Упровадження нових інформаційних технологій у сфері бібліотечної роботи докорінно змінює діяльність бібліотек. Своєчасне інформування, ефективність задоволення потреб користувачів, престиж бібліотек, їх рекламу сьогодні забезпечують веб-сайти, які дозволяють розширити та урізноманітнити спектр бібліотечно-інформаційного сервісу. З цією метою наукова бібліотека РДГУ створила власний веб-сайт (<http://library.rshu.edu.ua/>) (із доступом до електронного каталогу та баз даних), крім того, вона має власну сторінку на загальноуніверситетському сайті (www.rshu.edu.ua). Для забезпечення доступу користувачів до мережі Інтернет у приміщеннях бібліотеки функціонує зона Wi-Fi, що надає широкі можливості для пошуку та розповсюдження інформації.

Змістовним наповненням сайту займається не лише відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної

системи, але й всі структурні підрозділи наукової бібліотеки з метою постійного удосконалення сайту, який своїм інформаційним наповненням прагне задовольнити потреби користувачів та виконує широкий спектр завдань:

- представлення всіх аспектів бібліотечної діяльності та розмаїття її інформаційних ресурсів;
- сприяння вирішенню завдань інформатизації освітнього та науково-дослідницького процесів;
- підвищенню інформаційної культури користувачів.

Відповідно до інформаційних потреб користувачів та головних цілей і завдань бібліотеки, веб-сайт складається із таких розділів головного меню:

- історична довідка, що містить інформацію про бібліотеку, її основні функції та структуру;
- інформація для читачів (у т. ч. правила користування бібліотекою та ін.);
- довідково-пошуковий апарат, що інформує про карткові каталоги і картотеки, електронний каталог та інші бази даних, які є в науковій бібліотеці РДГУ;
- каталог періодичних видань, які отримує наукова бібліотека;
- інформаційний бібліокур'єр, що надає інформацію про нові надходження літератури з усіх галузей знань.

Меню сайту поповнюється необхідною інформацією в рамках діяльності центрів психолого-педагогічної інформації, молодого дослідника, правової інформації, які створені та діють в науковій бібліотеці. Враховуючи профіль діяльності РДГУ, запити користувачів, їх потреби в інформації для успішного виконання навчальних завдань, генеруються і поширюються, створені власними силами бібліографічні, реферативні, повнотекстові бази даних та розміщуються у меню сайту. Зокрема, користувачі мають доступ:

до електронного каталогу (ЕК) наукової бібліотеки РДГУ. Його складовими є нові надходження літератури – книги, брошури, компакт-диски, статті із журналів та збірників. Ретроспективно до бази даних електронного каталогу внесено записи книг фонду наукової бібліотеки РДГУ (із різних галузей знань), виданих з 1995 по 2002 рр. На сьогодні це є найбільш використовуваний ресурс.

У структурі сайту представлені і такі бібліографічні бази даних:

- періодичні видання, які надходять до наукової бібліотеки РДГУ;
- праці викладачів РДГУ (інформує користувачів про нові

видання викладачів університету);

- дисертації, які захищені в РДГУ та зберігаються в науковій бібліотеці університету»;
- автореферати дисертацій, які надходять до наукової бібліотеки РДГУ;
- електронні документи з фонду наукової бібліотеки та ін.

Реферативні бази даних, які формує наукова бібліотека і розміщує на своєму сайті, містять реферати статей із збірників наукових праць РДГУ «Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти» та «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку».

Щодо повнотекстових баз даних, то користувачі сайту мають можливість знайомитись з повними текстами бібліографічних, біобібліографічних покажчиків, інформаційно-методичних посібників, створених та виданих науковою бібліотекою РДГУ.

Враховуючи потреби студентів та молодих науковців у складанні списків використаних джерел при написанні наукових робіт різних типів, науковою бібліотекою підготовлені та розміщені на сайті «Методичні рекомендації з впровадження ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та практичні посібники, які надають можливість набути навички самостійної роботи з різними видами інформації: «Електронні пошукові системи на допомогу самостійній роботі користувачів» та «Карткові пошукові системи на допомогу самостійній роботі користувачів».

Бібліотека університету на своєму веб-сайті прагне забезпечити користувачів інформацією про ресурсні можливості веб-сайтів інших бібліотек та установ. Зокрема, для зручного і швидкого пошуку інформації в Інтернет-просторі на веб-сайті наукової бібліотеки РДГУ створено **«Інформаційний навігатор»**. Його завдання – формування середовища з Інтернет-ресурсів та створення ефективних схем пошуку студентам, викладачам. В «Інформаційному навігаторі» надано адреси різноманітних ресурсів Інтернету: веб-сайтів бібліотек, веб-сайтів вищих навчальних закладів та повні тексти книг, журналів, наукових статей для вільного доступу в мережі Інтернет, які надає Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського та ін.

Однією зі складових оцінки діяльності ВНЗ у всьому світі є визначення узагальненого показника якості та результатів наукових досліджень окремого науковця, кафедр, вищого навчального закладу в цілому. У сучасному світі інформаційних технологій саме множина

публікацій, які доступні у Web-просторі, дозволяє оцінити науковий рівень досліджень. Світовий досвід пропонує застосування деяких показників продуктивності наукової діяльності. Тому актуальним завданням є створення умов щодо публікацій результатів наукових досліджень вченими ВНЗ України у зарубіжних журналах або у вітчизняних виданнях, які включені в міжнародні наукометричні бази.

Наукова бібліотека РДГУ в межах своєї компетенції спрямовує свою діяльність на допомогу науковому процесу та науково-дослідній роботі університету.

Ми пропонуємо на своєму сайті науковцям університету ***електронний ресурс «Міжнародні наукометричні бази даних та системи»***, який містить інформацію про наукометричні показники авторів у базах даних SCOPUS, FreeFullPDF, BASE, GoogleАкадемія, Український індекс наукового цитування, INDEX COPERNICUS, DOAS, MLibrary, WorldCat. Мета ресурсу - надання доступу до знань та поширення інформаційних матеріалів у галузі наукометричних показників.

Із впровадженням Інтернет-технологій з'явилися нові види бібліотечних послуг, серед яких – віртуальне довідково-бібліографічне обслуговування (ДБО) – одна із ефективних форм обслуговування віддалених користувачів. Наукова бібліотека РДГУ обслуговує віртуального користувача за допомогою електронної пошти. Віртуальні довідки виконуються відповідно до видів запитів: адресні, тематичні, фактографічні, уточнюючі (на уточнення бібліографічних даних документа) та здійснюють пошук інформації в мережі Інтернет.

Також користувачі на веб-сайті мають можливість знайомитись з віртуальними виставками та презентаціями з актуальних питань, які регулярно оновлюються.

Наукова бібліотека РДГУ вивчає, впроваджує та використовує у практиці роботи бібліотечно-бібліографічні та інформаційні інновації, на основі сучасних комп'ютерних технологій та програм, що дає суттєві позитивні результати з покращення якості наданих послуг користувачам у форматі нових інформаційно-освітніх технологій. Користувачі бібліотеки мають можливість висловити свої думки і побажання щодо контенту веб-сайту та його технічних можливостей.

Сьогодні наукова бібліотека РДГУ розвивається як сучасний науково-інформаційний комплекс, що формує документну базу на різних носіях в умовах відкритого доступу до інформації, створює сучасні інформаційні ресурси й надає різноманітні послуги реальним і віддаленим користувачам, розширює міжбібліотечну взаємодію з метою формування єдиного інформаційно-бібліотечного простору

навчального закладу та впевнено інтегрується у світовий інформаційний простір.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бугуєш С. Д Наукометричні бази: характеристика, можливості і завдання / С. Д. Бугуєш, А. О. Білощицький, В. Д. Гогунський [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-18/26.pdf>.

2. Наукова бібліотека Рівненського державного університету (1940-2015) / за заг. ред. С. Н. Грипич. – Рівне : О. Зень, 2015. – С. 126-145.

3. Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серпня 2014 р. / уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – 56 с.

ЗМІСТ

1. Грипич С. Н. РОЗВИТОК НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД	3
2. Семенюк Г. П. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ «БІБЛІОТЕКА WEB 2.0» У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	24
3. Гаврилюк І. А. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ НА ФОРМУВАННЯ КОНТЕНТУ WEB-САЙТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	27
4. Марчук Н. В. ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ РДГУ ЯК БІБЛІОГРАФІЧНИЙ РЕСУРС НА ДОПОМОГУ НАВЧАЛЬНОМУ ТА НАУКОВОМУ ПРОЦЕСАМ	32
5. Супрунець М. Р. НАПРЯМИ РОБОТИ З ФОНДОМ РІДКІСНИХ І ЦІННИХ ВИДАНЬ ЯК СЕГМЕНТОМ НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	37
6. Лешкевич Г. Д. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ У СПРАВУ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ РДГУ	43
7. Буравкова Л. М. РОЛЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ	48

Збірник матеріалів
Х-ї науково-практичної конференції

**Розвиток наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету:
теоретичні аспекти та практичний досвід**

Відповідальний за випуск:

С. Н. Грипич – доцент,
директор наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету

Укладачі:

С. Н. Грипич – доцент,
директор наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету

Г. П. Семенюк – заступник
директора з наукової роботи
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету

Технічний редактор:

О. М. Білогубцева –
бібліотекар
Рівненського державного
гуманітарного університету

Комп'ютерна верстка:

В. С. Різун –
провідний бібліотекар
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету

Формат 60 84 1/16
Папір офсетний. Гарнітура Times
Наукова бібліотека РДГУ